

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Prof. dr. K. Putters
Informatieur voor de kabinetsformatie 2023/2024
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Raad voor het Openbaar Bestuur

Korte Voorhout 7
2511 CW, Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.raadopenbaarbestuur.nl
Twitter: Raad_ROB

Contactpersoon

Iris Sluiter
(070) 426 75 40
info@raadopenbaarbestuur.nl

Kenmerk

2024-0000115999

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 22 februari 2024
Betreft Open brief aan de informateur

Geachte heer Putters,

Als informateur bent u recent gestart om een vervolg te geven aan het huidige (in)formatieproces. Vanuit de eigen taak en verantwoordelijkheid denkt de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) ook mee in de kabinetsformatie. Met deze brief vragen wij uw aandacht voor een aantal punten uit onze advisering die hierin behulpzaam kunnen zijn.

Nederland moet snel aan de slag met grote vraagstukken; de nieuwe regering moet daaraan richting geven en daarmee gezag herwinnen.

Burgers zien een overheid die worstelt met het anticiperen en sturen op fundamentele veranderingen, bijvoorbeeld in het klimaat, de bevolkingssamenstelling en de internationale verhoudingen. En die onvoldoende vooruitgang boekt in het oplossen van knelpunten zoals die zich voordoen in bijvoorbeeld de zorg, woningbouw en migratie. Het is van belang dat de overheid hierin verandering brengt op een wijze waardoor de burger de overheid als bekwaam, betrokken en betrouwbaar ervaart. In het advies [Gezag herwinnen](#)¹ vindt u bruikbare handreikingen over hoe dat te (kunnen) bereiken.

Het is nodig om al bij de formatie te beginnen met gezag herwinnen. Een regeerakkoord kan daaraan bijdragen; dit staat in het advies [Het regeerakkoord als startdocument](#)². Belangrijk is dat het regeerakkoord duidelijkheid geeft over de doelen en de publieke waarden, met de keuzes die daarop volgen. Het moet richtinggevend zijn voor de lange termijn. Wij adviseren om op deze hoofdlijnen te koersen in de formatie en om daarover ook met conclusies te komen.

Voor het vervolg is er ruimte nodig voor het (gehele) parlement en de samenleving. Het is van belang dat zij worden betrokken bij het (voortdurend) vormgeven, bijstellen en concretiseren van 'wat en hoe' er nodig is om de gestelde doelen te behalen. Dat kan bijvoorbeeld met verschillende parlementaire meerderheden en/of het sluiten van brede, langjarige maatschappelijke akkoorden. Deze aanpak is realistisch; de complexiteit, omvang en lange termijn

¹ Raad voor het Openbaar Bestuur (november 2022). *Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur*. Den Haag.

² Raad voor het Openbaar Bestuur (november 2023). *Het regeerakkoord als startdocument*. Den Haag.

Datum

22 februari 2024

Kenmerk

2024-0000115999

van de opgaven vraagt brede kennis, inzet en een breed draagvlak – zowel politiek, binnen de overheid als vanuit de samenleving. Bovendien geeft deze aanpak een stevige basis voor een responsieve overheid.

Verandering vergt verankering in het regeerakkoord. De overheid werkt momenteel vanuit dichtgeregelde plannen en verkokerde uitvoering. Een responsieve overheid en nieuwe bestuurscultuur komt niet zo maar tot stand, daarvoor zijn bindende afspraken nodig. Het advies *Het regeerakkoord als startdocument* doet daarvoor suggesties en beschrijft hoe dat kan bijdragen aan de slagkracht van het kabinet, aan de wetgevende en controlerende functie van de Tweede Kamer en aan een werkwijze van de rijksdienst als één ambtelijke organisatie.

Het doel van de nu lopende informatieronde is om de mogelijkheden te onderzoeken voor een vruchtbare politieke samenwerking met voldoende steun in de volksvertegenwoordiging. Ook vanuit het belang om zo spoedig mogelijk te komen tot een gezaghebbende en daadkrachtige regering, wensen wij u hierbij veel wijsheid en succes.

Indien gewenst, zijn wij graag bereid een nadere toelichting te geven op onze adviezen.

Met vriendelijke groet,

Han Polman
Voorzitter

Iris Sluiter
Secretaris-directeur